

Hjerkinn Fjellstue og Ridning

Trondheim, 19.05.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/8562

Saksbehandler:
Tone Standal Eriksen

Vedtak i klagesak om avslag på søknad om organiserte rideturer i Rondane og Dovre nasjonalparker

Vi viser til klage på Dovre og Rondane nasjonalparkstyre (nasjonalparkstyret) sitt vedtak 17.03.2020. Klagesaken ble oversendt fra nasjonalparkstyret 16.06.2020. Vi viser også til deres tilleggsmærknader til klagesaken 17.08.2020 og senere kontakt om saksbehandlingstid. Vi beklager den lange saksbehandlingstiden.

1. Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Dovre og Rondane nasjonalparkstyre sitt vedtak.

Vedtaket er fattet etter forskrift om vern av Rondane nasjonalpark og forskrift om vern av Dovre nasjonalpark som begge er vedtatt 24.10.2003, jf. naturmangfoldloven (nml.) § 48, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Nasjonalparkstyret fattet sitt vedtak med henvisning til verneforskriftenes § 3 punkt 5.2, jf. punkt 5.3. Miljødirektoratet har vurdert søknaden etter dispensasjonshjemmelen i nml. § 48.

2. Kort om bakgrunnen for saken

Klagen gjelder i korthet nasjonalparkstyrets avslag 17.03.2020 på deres søknad om dispensasjon fra verneforskriftene for Dovre og Rondane nasjonalparker for en organisert ridetur med 15 hester. Dere presiserte at søknaden gjaldt et enkelt tilfelle sommeren 2020. Rideturen skulle gå over fire dager med start på Hjerkinn, og med mål Rondablikk og musikkfestivalen Rondaståk. Turen det ble søkt om skulle gå fra 15. juni til 18. juni 2020. Hestene skulle fraktes på lastebil tilbake til Hjerkinn. Søknaden var vedlagt kart over dagsetappene.

Dere opplyste i søknaden at turen vil være et godt tilskudd til ride-sesongen deres, da den forgår på et tidspunkt da det vanligvis er lite gjester. Dere ser det som viktig at deres bedrift fornyer seg, og ser på denne overnattingsturen som et tilbud som kan skape oppmerksomhet rundt dere som bedrift. Det ble videre opplyst at arrangøren av musikkfestivalen er meget interessert i samarbeid rundt denne turen.

Nasjonalparkstyret la til grunn at rideturen i hovedsak ville gå utenom sonene for organisert ferdsel og utenom de vegene/traseene som er utpekt i forvaltningsplan, og derfor krever dispensasjon fra verneforskriftene for Dovre nasjonalpark og Rondane nasjonalpark.

Nasjonalparkstyret sendte søknaden til uttalelse til Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten, og til Villreinutvalget for Rondane Nord. Villreinnemnda frarådte sterkt å gi dispensasjon, og varslet at de ville vurdere å klage dersom det ble gitt dispensasjon. I uttalelsen til nemda heter det:

"I tillegg til dokumentasjon som er framkommet gjennom NINAs store forskningsprosjekt i Rondane-området, understreker fotrâteutbruddet i 2019 hvor sårbar villreinen er. For å ivareta villreinen i Rondane er det derfor helt nødvendig at ulike forvaltningsmyndigheter tar sumeffektene av mange små tiltak på alvor, slik naturmangfoldlovas § 10 setter krav om.

.... Det er uheldig dersom styret gjennom dispensasjonspraksis åpner opp for ytterligere organisert ferdsel, uten en helhetsvurdering gjennom revisjon av forvaltningsplanen.

De to første etappene av turen vil gå gjennom områder villreinen har benyttet de siste årene i den perioden turen er planlagt. Turen er planlagt i midten av juni, et tidspunkt hvor kalvene fortsatt er forholdsvis små, og forstyrrelser uønsket."

Villreinutvalget støttet villreinnemdas uttalelse, og uttalte i tillegg følgende:

"Om DNT sine sommermerkende fotruter skal gi klarsignal for alle sommerarrangement og organiserte aktiviteter langs disse stiene, vil dette medføre at man tar hele fotrutenettet opp til revisjon da andre aktiviteter langs disse stiene ikke var med i beslutningsgrunnlaget da de ble godkjent."

Nasjonalparkforvalteren sluttet seg i sin tilråding til villreinnemda og villreinutvalgets uttalelser når det gjaldt bekymring for spredning av fotrâte i villreinen sitt leveområde, samlet belastning på villreinen sitt leveområde, og at rammene i forvaltningsplanen må legges til grunn ved vurdering av søknaden.

Vi sitere fra noen punkter fra begrunnelsen for vedtaket:

"...Når villreinen ikke kan trekke mellom ulike beiteområde er det forventet øket beitepress, fare for sykdom og redusert kondisjon. Villreinen sin naturlige økologiske tilpassing som migrerende art blir skipt.

Søknaden vil også kunne etablere en ny akse for ferdsel, mellom Hjerkinns og Rondablikk. Konsekvensene av dette er uforutsigbare, og søknaden vil av den grunn kunne være i strid med «føre-var-prinsippet» i naturmangfoldloven § 8. Den omsøkte aktiviteten er ikke i tråd med føringer i forvaltningsplanen der det er tatt høyde for den organiserte ridningen som pågikk på vernetidspunktet. Forvaltningsplanen er resultat av en omfattende prosess med bred involvering, og en helhetlig avveining av ulike interesser. Å åpne opp for ytterligere organisert ferdsel i form av organiserte rideturer i sårbare områder, vil være uheldig og skape forventninger om likebehandling av tilsvarende søknader om organisert ridning utenom de avsatte sonene, vegene og traséene. Omsøkt tur er en ny aktivitet som ønskes for å utvide aktivitetstilbudet. Den omsøkte rideturen går gjennom områder som er oppholdsområder for fostringsflokker for villreinen i Rondane Nord og er lagt til et tidspunkt da kalvene er relativt små og forstyrrelser er uheldig. Aktiviteten er vurdert å kunne påvirke verneverdiene på en negativ måte.

Gjennom flere omfattende FoU-prosjekt er det dokumentert en fragmentering av villreinens leveområde i Rondane nord. Bestanden her er i de senere årene splittet i to delbestander, nord og sør for aksen Mysusæter - Rondvassbu. Det ser nå ikke ut til å være utveksling av dyr mellom disse to områdene. Dette er kritisk vurdert opp mot kravet i naturmangfoldloven

om å vurdere samlet belastning og konsekvenser for økosystemet. Villrein har allerede mistet viktige funksjonsområder og trekkveier i Rondane-Dovre området. Det vil derfor være i strid med naturmangfoldlovens §§ 9 og 10 å gi tillatelse til den omsøkte rideturen, som vil gi ytterligere ferdsel i området. Søknaden kan ikke bare bli vurdert som et isolert prosjekt, men må sees i sammenheng med all annen ferdsel som skjer i nasjonalparkene."

Nasjonalparkstyret avsto søknaden 17.03.2020, og dere klaget på avslaget 31.03. 2020.

Nasjonalparkstyret oversendte saken til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse 16.06.2020.

I e-post 17.08.2020 til direktoratet kom dere med tilleggsopplysninger til klagen. Her opplyste dere at rideturen uansett ikke ble aktuell i 2020, men at dere likevel ønsker videre behandling av saken. Det opplyses også om at dere fremdeles ønsker å arrangere en ridetur fra Hjerkinns til Rondablikk.

Begrunnelse for klagen

Nasjonalparkstyret har kommentert klagen i seks punkter. Vi har derfor valgt å redegjøre for klagen på samme måte. Hovedpunktene i klagen er:

1. Første etappe går fra Gautåseter til Grimsdalshytta, hvor dere hevder at det ifølge forvaltningsmyndigheten «er tillatt med organisert bruk av hest vest for den T-merka stien».
2. Dere er uenig i påstanden om at aktiviteten ikke er i tråd med verneforskriften, og at turen vil forstyrre villreinen. Dere opplyser å ha ridd i fjellheimen i 30 år, og hevder at all erfaring tilsier at et hestefølge ikke vil forstyrre villreinen.
3. Dere hevder at det må utvises skjønn med tanke på hvem man kan gi dispensasjon til. Dere viser til at ved opprettelse av nasjonalparken i gamle Hjerkinns skytefelt, ble det sagt at eksisterende bedrifter som drev med aktiviteter skulle ha fortrinn i forhold til nyetableringer. Dere hevder videre at det er opplyst at for eksisterende bedrifter så var det bare å søke, så ville det gå gjennom i nasjonalparkstyret. Dere hevder at det er forskjell på familiebedrifter som har holdt stand på fjellet i 13 generasjoner, og nyoppstartede operatører fra andre områder. Dere påpeker at dere kjenner fjellet og villreinens adferdsmønster mye bedre enn nye operatører. Dere uttaler at dere regner med at det var utvist skjønn da det sommeren 2019 ble gitt dispensasjon til å gjennomføre tilsvarende ridetur til et annen operatør.
4. Dere hevder at argumentet om at «søknaden vil kunne etablere en ny akse for ferdsel» faller på sin egen urimelighet, da denne «aksen» allerede er mye benyttet til ferdsel, om enn ikke organisert (med unntak av DNT). Dere hevder at fordelene med organisert ferdsel er at ingen tar mer hensyn til flora og fauna enn erfarne, seriøse turoperatører.
5. Dere hevder at dere har vurdert, men ikke funnet en alternativ rute.
6. Dere er enige i det som står i besøksstrategien for Rondane nasjonalpark om at «dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskapning, skal ivaretagelse av verneverdiene tillegges størst vekt». Dere opplyser at

dere ikke hadde ønsket å arrangere en tur som dette dersom dere mente at turen ville forstyrre villreinen.

Tilleggsopplysninger fra klager

Dere opplyser om at det i august 2020 ble arrangert et ultraløp gjennom Rondane nasjonalpark. Distansene var på 50 miles (100 deltagere) med start på Dørålseter midt i Rondane, og 100 miles (50 deltagere) med start ved Folldal flerbrukshus. Dere opplyser at løpet ble arrangert i samme område som deres omsøkte ridetur, og at deler av løpet fulgte deler av den samme løypen som dere søkte om å få ri. Dere opplyser at nasjonalparkforvalter til Folldalsportalen har uttalt at "løpet går under organisert ferdsel i nasjonalparken, som ikke er søknadspliktig så lenge all ferdsel går på merkede stier." Dere viser til verneforskriften § 3 punkt 5.2, og opplyser at dere ikke finner hvor det fremgår at slik organisert ferdsel ikke er søknadspliktig. Dere viser også til at nasjonalparkstyret i 2017 avslo en søknad om ultraløp, og at det i den saken ble lagt til grunn at arrangementet var søknadspliktig.

Dere uttrykker skuffelse over at dere som veletablert familiebedrift som har holdt til i området i 13 generasjoner ikke får tillatelse, mens 150 norske og utenlandske ultraløpere får tillatelse til å spre seg utover samme område over en mye lengre tidsperiode. Der opplyser at så vidt dere vet er det ikke arrangert ultraløp tidligere gjennom Rondane, så ingen vet i hvilken grad dette vil påvirke villreinen. Dere ønsker at man ikke skal gjøre forskjell på folk, og opplyser at dere føler dere veldig motarbeidet i deres ønske om å få bo og drive i dette området som familien har vært i lenge.

Nasjonalparkstyrets vurderinger

Nasjonalparkstyret vurderer at det ikke er lagt fram nye opplysninger som er vesentlige for vurderingen av søknaden fra Hjerkin fjellstue og fjellridning. Nasjonalparkstyret har behandlet søknaden fra Hjerkin fjellstue og fjellridning på en lovmessig måte, basert på eksisterende kunnskap om villreinen sin arealbruk og ferdsel i verneområdene. Styret påpeker at deler av leveområdet er gått ut av bruk som følge av etablering av barrierer for trekkveger og at villreinen unnviker å bruke areal med stor ferdsel. Villreinen er en sentral del av verneformålet for nasjonalparkene, og hensynet til verneformålet skal veie tyngst i slike saker.

Til punkt 1

Styret opplyser at klager gir en feil gjengivelse på dette punkt, og viser til utdrag fra forvaltningsplanen. Sonen for organisert bruk av hest ligger øst for den T-merka stien mellom Gautåseter og Grimsdalshytta.

Nasjonalparkforvalteren mener forvaltningsplanen må forstås slik at det kan gis tillatelse til turer innenfor sonen øst for den T-merka stien. Dette underbygges av at det er gjort et særlig unntak utenfor sonen for arrangementet «Pilgrimsdagen», mens andre tilfeller ikke er nevnt. Et isolert opplegg for en ridetur i denne delen av Dovre nasjonalpark kunne blitt godkjent etter søknad, men i vurderingen av søknaden fra Hjerkin fjellstue og fjellridning måtte en vurdere et samlet opplegg fra Hjerkin til Rondablikk. Dette er i tråd med naturmangfoldloven § 10, der konsekvensene av et tiltak skal bli vurdert for et helt økosystem. I denne saken vil økosystemet være villreinen sitt leveområde, og omfatte hele den omsøkte traseen.

Til punkt 2

Det hevdes at klager overser at arealbruken har endret seg svært mye de siste femti årene. Villreinen sine tilgjengelige leveområder er i stor grad redusert, og viktige trekkveger har gått ut av bruk. Det er dokumentert at årsaken er etablering av nye tiltak/infrastruktur, og en stor økning i

ferdselen. Områdene vest for aksene Høvringen - Smuksjøseter - Rondvassbu er ikke lenger brukt av villreinen. Her er det dokumentert at villreinen unnviker å bruke arealene. Ferdsel langs aksene Mysuseter - Rondvassbu har skapt en barriere, slik at villreinen ikke lenger trekker mellom områder i Dovre og Sel (nord for Høvringen, og Nord-Fron og Sør-Fron (Vulufjell). Etter forvalteren sin vurdering er villreinen da blitt mer sårbar for øket ferdsel i de deler av leveområdet som fortsatt er i bruk. Den blir presset sammen på mindre areal, og kan i mindre grad trekke til områder fri for ferdsel. Styret hevder at 15 hester og ryttere vil være et godt synlig følge i fjellet. Isolert sett vil rytterfølget ha små ulemper for villreinen. Sett i sammenheng med omfanget av dagens ferdsel vil et følge på 15 hester og rytter gi en øket samlet belastning for villreinen, jf. naturmangfoldloven § 10.

Til punkt 3

Det blir opplyst at styret ikke har innsyn i hva som er sagt og gjort i verneplanprosessen for Hjerkinns skytefelt. Videre hevdes det at det som er gjort gjeldende i et verneområde ikke uten videre kan bli gjeldende i et annet verneområde. Nasjonalparkstyret hevder at de ikke har hjemmel for å utvise skjønn når det gjelder hvilke bedrifter som skal få tillatelser eller ikke, verken etter geografisk tilhørighet, eller andre kriterier.

Til punkt 4

Styret opplyser at klager har rett i at det ligger inne merke stier i forvaltningsplanen for strekningen: Hjerkinns - Grimsdalshytta - Høvringen - Mysuseter, med retningslinjer som åpner for organisert ferdsel til fots eller på ski. Organiserte rideturer langs denne aksene vil representere en ny bruk. Ny bruk av denne aksene må sees i sammenheng med den øvrige ferdselen i verneområdene, og de konsekvenser dette har hatt for villreinen når det gjelder arealunntvikelse og barrierer for villreintrekket.

I besøksstrategien for Rondane nasjonalpark er det bl.a. nedfelt følgende målsettinger:

- Bedre muligheten for villrein til å trekke nordsør på vestsiden av Rondanemassivet.
- Bedre muligheten for villrein til å trekke nordsør på tvers av Grimsdalen.

Deler av aksene Hjerkinns - Mysuseter har allerede et høgt ferdselstrykk. Å legge til rette for en øket ferdsel langs aksene Hjerkinns - Mysuseter vil etter nasjonalparkforvalteren sin vurdering være i strid med disse målsettingene.

Styret mener at organisert ferdsel bør legges til randsonene av verneområdene, og som lokale aktiviteter. Styret hevder at de vil være uheldig å åpne for nye og gjennomgående aktiviteter i sentrale deler av verneområdene.

Til punkt 5

Styret hevder at mangel på en alternativ trase ikke kan være styrende for nasjonalparkstyret sin behandling av klagen. Styret må likevel vurdere søknaden og konsekvensene av rideturen i lys av verneformålet, verneforskriftene og forvaltningsplanen.

Til punkt 6

Det uttrykkes forståelse for at reiselivsbedrifter må utvikle sine tilbud i takt med tiden og markedet. Nasjonalparkstyret påpeker at de likevel må vurdere søknaden basert på eksisterende kunnskap, og gjeldende forskrifter og retningslinjer. Nasjonalparkforvalteren har da kommet til at tiltaket ikke er innenfor rammene av verneformålet og vernereglene, slik det bl.a. er nedfelt i besøksstrategien for Rondane nasjonalpark: «Et viktig prinsipp for besøksstrategien er at i de tilfeller det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskapning, skal ivaretagelse av verneverdiene tillegges størst vekt». Det påpekes at det er flere aktører i markedet som tilbyr reiselivsprodukt med hest og riding. Å imøtekomme klagen, og åpne opp for rideturer utenom sonene og traseene avsatt i forvaltningsplanen vil derfor kunne ha stor presedensvirkning.

3. Miljødirektoratets vurderinger

Klagen ble satt fram i rett tid, og kan tas under behandling.

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av saken. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Aktuelle bestemmelser som gjelder for nasjonalparkene

Vernebestemmelsene for nasjonalparkene går frem av forskrift om vern av Rondane nasjonalpark og forskrift om vern av Dovre nasjonalpark. Begge forskriftene er vedtatt 24.10.2003.

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark, se verneforskriften § 2, er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Hovedformålet med opprettelsen av Dovre nasjonalpark, se verneforskriften § 2, er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

I begge formålsbestemmelsene står det også at *"Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging."*

Ferdselsbestemmelsene i verneforskriftenes § 3 punkt 5.1 - 5.3 er like og lyder:

- 5.1 All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
- 5.2 Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.
- Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Det vises forøvrig til forvaltningsplanen.
- 5.3 Sykling, organisert kjøring med hundespann og organisert bruk av hest er bare tillatt på veger, traseer eller i områder som er særskilt utpekt av forvaltningsmyndigheten gjennom forvaltningsplanen. Bruk av hest til gjeting og kløving er tillatt.

I forvaltningsplanen er slike soner avsatt i tre områder:

- vest for Kongevegen i Dovre nasjonalpark
- rundt Høvringen i Rondane nasjonalpark
- rundt Formokampen Mellom Mysuseter og Smuksjøseter

Videre er følgende veger og traséer utpekt:

- Organisert bruk av hest i ytterkant av Rondane nasjonalpark i området mellom Mysuseter og Bølhøgda vil kunne tillates langs stier
- Organisert bruk av hest på veien til Bjørnhollia er tillatt
- På veien til Rondvassbu er den type organisert bruk tillatt i perioden f.o.m. 1. juli t.o.m. 31. august

I forvaltningsplanen er det også laget retningslinjer for behandling av søknader om organisert bruk av hest utenfor disse sonene, veger og traseer, se forvaltningsplanen side 79 og vedlegg 19.

Forvaltningsmyndigheten kan etter naturmangfoldloven § 48 gjøre unntak fra vernebestemmelsene dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Miljødirektoratets vurderinger

Den omsøkte traseen for rideturen vil i hovedsak gå utenom de sonene og de vegene og traseene som er utpekt i forvaltningsplanen, se § 3 punkt 5.3. Tiltaket er derfor forbudt etter verneforskriften, og kan ikke gjennomføres uten dispensasjon fra verneforskriften.

Nasjonalparkstyret har oppgitt verneforskriften § 3 punkt 5-2 jf. punkt 5.3 som hjemmel for vedtaket dere har klaget på.

Etter vår vurdering skal imidlertid søknader om organisert bruk av hest, som ikke er tillatt etter § 3 punkt 5.3, vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første alternativ. Etter den bestemmelsen kan det gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Naturmangfoldloven § 48 erstatter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriftenes § 4.

Bestemmelsen i § 3 punkt 5.3 gjelder spesielt for sykling, organisert kjøring med hundespann og organisert bruk av hest. Det blir etter vår vurdering ikke riktig å se på § 3 punkt 5.2 som en spesifisert dispensasjonsbestemmelse for organisert bruk av hest som ikke er tillatt etter punkt 5.3.

Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan brukes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. For at en dispensasjon skal kunne gis, må begge vilkårene i bestemmelsen være oppfylt. Selv om vilkårene er oppfylt, gir ikke dette noe krav på dispensasjon, bestemmelsen er en kan-bestemmelse som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det bør gis dispensasjon. Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av tiltaket ha betydning. Det inngår også i vurderingen om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden. I vurderingen av om et tiltak eller en aktivitet er i strid med verneformålet gjøres en konkret vurdering av tiltakets art, plassering, varighet og omfang.

Gjennom arbeidet med forvaltningsplanen ble det vurdert hvor i nasjonalparkene det kunne åpnes for organisert bruk av hest, se verneforskriften § 3 punkt 5.3. Det ble også gitt retningslinjer for vurdering av dispensasjonssøknader. Forvaltningsplanen er resultat av en grundig prosess, med bred involvering og høringer. Det er opplyst at planen tok høyde for organisert ridning som fant sted på vernetidspunktet. Forvaltningsplanen ble godkjent av Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet).

Nasjonalparkstyret har vurdert tiltaket opp mot verneformål og verneverdier. Hensynet til villrein er en sentral del av verneformålet. Det er innhentet uttalelser fra villreinnemnd og villreinutvalg. Styret opplyser i vedtaket at kunnskapsgrunnlaget er godt, og viser blant annet til 3 NINA-rapporter.

I vurderingen av om vilkårene for å gi dispensasjon etter nml. § 48 første alternativ er oppfylt, har det ikke betydning hvem som er søker eller hvor viktig tiltaket er. Dersom vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, kan hvor nødvendig/viktig tiltaket være er et moment i vurderingen av om det bør gis dispensasjon.

I vurderingen av om det bør gis dispensasjon vil mangel på alternative løsninger, sammenholdt med nødvendigheten av tiltaket, være et moment. Men mangel på alternative løsninger gir ikke krav på dispensasjon. I vurderingen vil alltid hensynet til verneformål og verneverdier ha stor tyngde.

Nasjonalparkstyret opplyser at isolert sett vil rytterfølget ha små ulemper for villreinen, men hevder at sett i sammenheng med omfanget av dagens ferdsel, vil et følge på 15 hester og rytter gi en økt samlet belastning for villreinen, se naturmangfoldloven § 10.

I saksframlegget opplyses det at det kunne ha vært vurdert å gi dispensasjon på første etappe. Turen har imidlertid et definert mål, og i likhet med nasjonalparkstyret har vi vurdert ruten samlet.

Når det gjelder opplysningene om at det ble tillatt et ultraløp i området i fjor, og etterlysning av hvor det står at organisert ferdsel på merkede stier ikke er søknadspliktig, viser vi til retningslinjene

i forvaltningsplanen kapittel 4.5, side 76. Sakene gjelder en annen type ferdsel enn organisert ridning. De nevnte sakene vil ikke være avgjørende for vår vurdering av klagesaken, og vi har ikke sett nærmere på hvorfor det ene arrangementet ble behandlet som en søknadssak og det andre ikke.

I nasjonalparkstyrets vedtak er ferdselen vurdert til å ikke være innenfor rammene av verneformålet og vernebestemmelsene. Det er lagt vekt på både føre var-hensyn og samlet belastning, se nml. §§ 9 og 10.

Vi mener at nasjonalparkstyret har gjort en grundig vurdering av saken, og at vektlegging av føre var-hensyn, samlet belastning og mulig presedensvirkning er saklige og relevante. Miljødirektoratet finner ikke grunnlag for å overprøve nasjonalparkstyrets vurderinger og opprettholder avslaget på søknad om organisert ridning mellom Hjerkinns og Rondablikk.

Vi kan for øvrig opplyse at arbeid med en revisjon av forvaltningsplanen fra 2009 nå har startet, se <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/>

4. Klagerett

Vedtaket er endelig, og dere kan ikke klage på vedtaket.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Knut Fossum
Seksjonsleder

Tone Standal Eriksen
seniorrådgiver

Kopi til:
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Postboks 987	2604	LILLEHAMMER